У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА  SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК · UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. No. 189. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 17-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1970 Ч. 189. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 16-го жовтня 1970

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ І КОНГРЕС ІНДУСТРІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПІДТРИМАЛИ під час своєї конвенції кандидатуру Рокефеллера на перевибір його губернатором стейту Ню Йорк. Частина невдоволених таким рішенням членів АЛФ-СІО, кілька сотень осіб з усіх понад тисячу делегатів, повідомили про своє рішення підтримати кандидатуру демократично - ліберального кандидата Голдберга. Однак, губернатор Нелсон Рокефеллер дістав завдяки рішенню більшости конвенції видатну підтримку збоку організованого робітництва стейту Ню Йорк.

ПОНАД ТИСЯЧУ АВТ ВЖЕ ПЕРЕШУКАЛА ПОЛІЦІЯ НА АЕРОДРОМІ КЕННЕДІ В НЮ ЙОРКУ, шукаючи бомб, запальних матеріялів та радикальної літератури. Такі розшуки тривають тиждень і триватимуть далі, після того, як терористи з групи „Ветеренів", крайньої організації „Студенти за демократичне суспільство", повідомили телефонічно, що вони будуть підкладати бамби на аеродромах і в державних будинках, виконуючи так зв. плян „осінньої офензиви". Дотепер було затримано лише одну особу, що її випущено після переслухання.

НА ВОЄННОМУ СУДІ У ФОРТ ГУД ОБВИНУВАЧЕНИЙ СЕРЖАНТ Д. МІЧЕЛ заявив, що він не винен і відкидає обвинувачення в тому, ніби він мав бути учасником морду 30 південнов'єтнамських цивільних громадян в місцевості Сонмі, майже три роки тому. Тепер очікують зізнання свідків, колишніх вояків у В'єтнамі, вже демобілізованих.

ШІСТЬОХ КАДЕТІВ ЛЕТУНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ В КОЛОРАДО СПРІНҐ ОБВИНУВАЧЕНО у вживанні й перетримуванні наркотиків — марихуани та „елєсді". Вони стануть перед воєнним судом. Прізвищ обвинувачених не оголошено.

НАТРЕНОВАНІ ДВА ПСИ ШВИДКО ЗНАЙШЛИ ПРИХОВАНІ НАРКОТИКИ під час показу наслідків їх тренування, що відбувся в Білому Домі у Вашингтоні. Президент Ніксон коротко був присутній на показі. Один із поліційних псів швидко знайшов пакунок з марихуаною серед понад 30 пакунків, а другий знайшов отруту, сховану в садині авта. Поліція вже витренувала 12 таких псів.

ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ СПІРО АҐНЮ КРИТИКУВАВ „елітарність" радикалів та лібералів, виступаючи в Вілмінґтоні, Дел., на республіканських зборах. Він назвав „елітарників" такими, які хочуть диктувати американському народові свої думки, хоча вони самі насправді відділяють самі себе від народу.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКА ПРЕСА ПРОДОВЖУЄ критикувати признання нагороди Нобеля з літератури за 1970 рік Александрові Солженіцинові, але таврує шведську Академію Наук та взагалі західній світ, а не атакує персонально Солженіцина. Втримані у такому дусі статті появились в „Літературній Газеті", „Совєтской Россії" й інших часописах. Сергей Міхайлов, голова Спілки письменників в Російській ССР, закинув Шведській Академії Наук, що вона керувалася у своєму рішенні „політичними мотивами" та що це антисовєтський акт — відзначати письменника, твори якого не друкуються в Совєтському Союзі.

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ ЖОРЖ ПОМПІДУ ЗАЯВИВ після свого повороту до Парижу, що підписаний ним договір про тіснішу політичну співпрацю Франції і Совєтського Союзу ні трохи не порушує союзницьких зв'язків Франції з західними державами. У Франції коментовано той договір, як бажання теперішнього французького уряду віддалитись від Америки й наблизитись до Москви. Французький міністер закордонних справ Моріс Шуман, який товаришив Помпіду в їх 8-миденній візиті в СССР, заявив, що вони були заскочені „величезними ресурсами", що їх має СССР.

В АЗІЇ І НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ ПРИЙНЯТО визнання Канадою Комуністичного Китаю спокійно, як подію, яка не матиме переломового впливу на політику будькотрої тамошньої держави. Речники урядів Японії, Австралії і Малайзії заявили, що кожна з тих держав бажала б собі поправи взаємин з Комуністичним Китаєм, але та поправа залежить, в першу чергу від Пейпінґу. Зокрема речник австралійського уряду заявив, що Австралія голосувала б за допущення Комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй, якби Комуністичний Китай визнав міжнародну конвенцію про охорону прав людини.

ІЗРАЇЛЬ ЗВІЛЬНИВ двох альжирських старшин-дипломатів, що їх арештував був два місяці тому, 14 серпня ц. р., забравши їх з британського літака, коли той приземлився був на ізраїльському летовищі, щоб набрати пальне. Ізраїльські власті висловили надію, що арабські держави, які в'язнять ізраїльських пілотів, тепер звільнять їх.

ЙОРДАНСЬКИЙ КОРОЛЬ ГУССЕЙН МАВ свою першу після громадянської війни пресову конференцію для закордонних журналістів, на якій заявив, що він вірить в гармонійну співпрацю з палестинськими партизанами. Поки рідна земля окупована ворогом — сказав він — патріоти мають право противитися окупації. Але він признав, що Йорданія отримує тепер зброю від Америки та що рада би замиритися з Ізраїлем на базі повернення її земель та признання справедливости палестинським втікачам.

Помер Денис Притуляк, колишній працівник В-ва „Свобода"

Моріставн, Н. Дж. — У четвер, 15-го жовтня, тут помер на 58-му році життя колишній працівник в-ва „Свобода" св. п. Денис Притуляк. Покійний народився в Долині в Західній Україні в родині о. Миколи і Марії Притуляків, мав правничі студії, до Америки приїхав після другої світової війни. Повних десять років, від 1954 до 1964-го був затруднений в експедиційному відділі в-ва „Свобода". Панахида за спокій душі Покійного буде відправлена в похоронному заведенні Бурнада при Лаксфф евеню в Кліфтоні в суботу, 17-го жовтня, о год. 7:30 вечора. Похорон в понеділок, 19-го жовтня, о год. 9-ій рано з української католицької церкви св. Михаїла в Пассейку.

Президент підписав законопроект про боротьбу з організованим злочинством і терроризмом

Вашингтон. — В четвер 15 жовтня ц. р. відбулося тут в будинку Департаменту Юстиції підписання президентом Ніксоном схваленого Палатою Репрезентантів і Сенатом загального законопроєкту про боротьбу з організованим злочинством і терроризмом. Підписав през. Ніксон цей закон в присутності генерального прокурора Джана Н. Мічелла, директора Федерального Бюра Інвестиґацій Дж. Едгара Гувера, сенатора Джана МекКліллена, заступника генерального прокуратора Ричарда Г. Клайндінста та інших членів уряду і Департаменту Юстиції. У своїй промові з цього приводу през. Ніксон ствердив, що підписаний ним закон дає федеральному урядові потрібні засоби для започаткування тотальної війни проти організованих злочинців й урядом переведе і виграє цю війну. Водночас із цим цей закон має бути попередженням для терористів, що уряд не толеруватиме їхніх злочинних дій. Відбувалося підписання закону при посиленій охороні цілого будинку Департаменту Юстиції й околиці Секретною Службою. Підписаний през. Ніксоном закон встановлює кару смерти для кожної особи, яка буде засуджена за бомбовий замах з фатальними наслідками. Він дає також можливість й уповноваження агентам Еф-Бі-Ай і федеральним прокурорам переводити слідство в справі бомбових вибухів і підпалів на університетських кампусах і в кожній установі чи організації, яка одержує федеральну підтримку. Закон уповноважнює також судів встановляти додаткові кари, до 25 років ув'язнення, для особливо загрозливих для публічної безпеки злочинців.

Уряд Квебеку погоджується звільнити 5 в'язнів замість 23-ох

Монтреаль. — Уряд провінції Квебек продовжує переговорювати через посередників із клітинами „Фронту за визволення Квебеку" в справі викрадених ними британського консулярного службовця Кросса і міністра праці й іміграції Квебеку Ляпорте. Прем'єр квебецького уряду Роберт Бурасса заявив, що його уряд відкидає рішуче вимоги викрадачів звільнити в заміну за звільнення Кросса і Ляпорте 23 політичних в'язнів і сплатити викуп в сумі 500 000 долярів золотом, як також виявити особу, яка — проникнувши в ряди сепаратистів — інформує поліцію про діяльність фронту. Бурасса ствердив, що уряд готовий звільнити в заміну за Кросса і Ляпорте тільки 5 політичних в'язнів. Водночас із цим в четвер 15-го жовтня встановлено — в допомогу поліції — військову охорону по різних установах і місцях Монтреалю і Квебеку міста, щоб запобігти евентуальним дальшим викраденням. У зв'язку із виключаною цими викраденнями кризою прем'єр Канади П'єр Трудо відкликав свої 10-денні відвідини в Совєтському Союзі, що мали початися в понеділок 19 жовтня ц. р. Канадійський уряд обмірковує можливість введення в дію Акту про воєнні заходи, який дозволяє переводжувати арешти і ревізії без судового наказу. Уряд рішено застосувати проти екстремістів якнайрішучіші заходи й засоби. Розшуки за викраденими і місцями їх ув'язнення тривають безупину і в них заангажовані тисячі міської і провінційної поліції, як також військові відділи. Згідно з останніми повідомленнями поліції поліції вдалося відкрити місце перебування клітини „Фронту за визволення Квебеку", яка викрала міністра Ляпорте. Сподіваються, що поведеться встановити також місце ув'язнення Кросса.

ШИРОКО РОЗГОРТАЄТЬСЯ ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНС

У цьому 1970-му році припадає 20-річчя з того часу, як Український Народний Союз поповнив свої організаційні ряди великою кількістю нових українських поселенців, які у великій частині вибирали грамоти життєвого забезпечення на 20 років. Ці грамоти цього року дозрівають і тому втрати УНСоюзу в членах є більші, ніж звичайно. Для покриття цих втрат та для дальшого організаційного росту, УНСоюз веде в цьому, для нього конвенційному році, посилену організаційну кампанію з кінцевою метою придбати щонайменше 6,000 нових членів. До кінця вересня здобуто 4,000 нових членів, отже в трьох останніх місяцях — жовтні, листопаді і грудні треба здобути ще дальших бодай 2.000. Щоб виконати це завдання та досягнути намічену мету, від початку нового, повакаційного громадського сезону відбуваються організаційні курси і наради в багатьох Округах, з участю головних відділових урядовців і організаторів. Крім тих організаційних курсів і нарад, про які вже широко інформовано в „Свободі", в останньому часі відбулися ще такі збори:

Окружні збори Ніагарської Округи відбулися в неділю, 4-го жовтня, у будинкові залі УНО в Сен Кетринс з участю головного радного і обласного організатора Василя Дідюка, голови Округи о. М. Блаженка, організатора Є. Омельченка та представників Відділів П. Дякова, М. Боровського, П. Самця, Р. Фариничка, Ф. Стахова, М. Бережука та інших.

Окружні збори Торонтонської Округи відбулися 25-вересня в залі УНО в Торонті, з участю головного радного і обласного організатора Василя Дідюка, головного радного Д. Попадинця з Монтреалю, директора Канадійської Канцелярії УНС Богдана Зорича, голови Округи п-і С. Куцої та багатьох представників Відділів. Зборами проводив О. Максимів, а секретарював В. Піньковський.

Вілксберська і Скрентонська Округи УНС відбули свої організаційні збори в суботу, 10-го жовтня, в залі Вілкс Беррі, з участю головного радного і обласного організатора Степана Гавриша, головної радної Анни Гарас, голови Округи Ольги Маліцак, секретаря Округи Стефана Стефурина та представників Відділів.

Округа УНС стейту Коннектикат відбула свої нараду в Ню Гейвені в залі церкви св. Михаїла в неділю, 11 жовтня, з участю заступника президента УНС проф. Івана Телюка і пані М. Душник, відомих союзових і громадських діячів др. Гомотюка, В. Олійника, В. Василенка, д-ра М. Снігуровича, М. Галькевича, Б. Мусія, п. Словінського, пані Преськович Г. Гіни, В. Дубчанського та інших.

Ширші звідомлення з усіх цих нарад, як і ряду інших союзних зборів та імпрез будуть надруковані в найближчому виданні „Трибуни УНС", що появиться з датою 30-го жовтня ц. р.

Державний секретар Роджерс нараджується з закордонними міністрами в Ню Йорку

Об'єднані Нації. — Державний секретар Вілліям Роджерс прибув в минулий четвер 15 жовтня до Ню Йорку на 10-тиденні ювілейні дебати Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй і в тому самому дні відбув повні одногодинну нараду з єгипетським міністром закордонних справ Махмудом Ріядом, з генеральним секретарем ОН У Тантом і прибулим із Москви тамошнім шведським амбасадором Гуннаром Яррінґом, який є офіційним посередником ОН для закінчення воєнного стану між Ізраїлем і арабами. Махмуд Ріяд — за твердженням газет — висловив готовість Єгипту продовжити воєнне перемир'я, яке вигасає 5 листопада ц. р. на дальших 90 днів пі умовою що Ізраїль вернеться до розмов з Гуннаром Яррінґом. Ізраїль погоджується на перемир'я, але далі наполягає на відтягнення совєтських протилетунських ракет із смуги Суецького каналу. Американський Уряд буцімто сподівається, що вдасться знайти формулу, яка задоволить Ізраїль і що можна буде розпочати за посередництвом Гуннара Яррінґа ділові мирові переговори. Совєти відновили свою давню пропозицію, щоб Ізраїль відкликав свої війська з окупованих ними арабських земель у двох етапах, щоб встановити здемілітаризовану смугу, вислати туди міжнародне військо та загарантувати мир на Близькому Сході всіма чотирма великодержавами. Роджерс мав визначену першу розмову з Громиком на п'ятницю 16-го жовтня. В наступному тижні приїде до Об'єднаних Націй Ізраїльський прем'єр Голда Меїр. В Генеральній Асамблеї ОН промовляли в минулий четвер колишній президент Ливану Чарльс Гелю, президент Танзанії Джуліюс Ньєрере, президент Габону Альберт Бонґо й міністер закордонних справ Еспанії Льопез Браво. Останній промовець, голова парламенту в африканській Ліберії, закликав до скасування права „вета" п'ятох постійних членів Ради Безпеки ОН.

Комуністи „твердо і рішуче" відкидають мирові пропозиції Ніксона про В'єтнам

Париж. — В четвер 15-го жовтня відбулося 88 з черги засідання Паризької конференції про В'єтнам, на якому голова північнов'єтнамської делегації Хуан Туї заявив, що він, В'єтконг та комуністи з Ляосу й Камбоджі „твердо, цілком і рішуче" відкидають пред'явлені 7 жовтня ц. р. плян президента Ніксона щодо замирення у В'єтнамі. Названий речник комуністів з'ясував, що головна причина відмови комуністів у тому, що у пляні Ніксона не подано дати, до якої Америка зобов'язується відкликати всі свої війська з В'єтнаму та що Америка не відмовляється від підтримування надалі теперішнього режиму у Південному В'єтнамі. Комуністи надалі вимагають, щоб ЗСА беззастережно відкликали всі свої війська до 30 червня 1971, та перестали підтримати режим Нгуєна Ван Тієма. Голова американської делегації Дейвід Брус заявив, що він усе не вважає комуністичні відповіді за остаточну. Засідання тривало 6 годин, але воно затяглось так довго тому, що всі промови перекладається на французьку й англійську, чи пак на в'єтнамську мови.

Схоплено совєтський літак — згинула стюардеса, поранені два летуни

Москва. — Комунікат ТАСС-а повідомив, що „два озброєні бандити", стероризували залогу, скерували пасажирський дво-турбомоторовий літак, який летів із Батумі до Сухумі над Чорним морем, до Туреччини. Літак приземлився на летовищі в Трапезунді. 21-річна стюардиса Надєжда Кульченко заступила двом терористам дорогу до кабіни пільота і коли вона не хотіла вступитись — терористи застрілили її та поранили пільота і його заступника. Легше ранений помічник пільота перебрав керму й довів літак до Трапезунду. На пасники були 46-літній батько і його 18-річний син за прізвищем Бразінска. Деякі західні газети назвали їх балтійськими жидами, але шеф турецької поліції в Трапезунді заперечив, наче б це були жиди. „Ню Йорк Таймс" назвав їх литовцями з Узбекістану. Совєтський уряд негайно зажадав звороту літака й пасажирів та видачі пасажирів. Речник турецького уряду заявив, що літак і його 43 пасажири будуть повернені, але щодо напасників, то це „складніша справа". Вони просили дати їм політичний азиль і треба пригадує прецедент, що коли у 1968 р. два напасники схопили були болгарський літак, при чому згинули були обидва пільоти, турецькі власті повернули літак і пасажирів, але признали, що це був політичний акт і дали напасникам азиль. Від 1964 року були три спроби схоплення совєтських літаків, але це перший випадок такої успішної спроби. Совєтські пільоти озброєні револьверами, — у цьому останньому випадку, видно, напасники не дали змоги членам залоги боронитися. Вони піддалися турецькій поліції й видали їм два кріси, револьвери та ручні гранати. Обидва совєтські пільоти знаходяться в турецькій лікарні.

Заступник президента В'єтнаму мав зустріч з українцями в Лондоні

Лондон. — У вівторок, 6-го жовтня ц. р., в резиденції амбасадора Південного В'єтнаму на передмісті Лондону Вімблендоні відбулося прийняття для запрошених гостей з нагоди приватних відвідин в Англії заступника президента Вільного В'єтнаму, Маршала авіяції Нгуєн Као Кі і його дружини. Між гостями, яких було біля 80, були теж українці, а саме мгр. В. Микула з дружиною, інж. В. Олеськів з дружиною та проф. В. Шаян. В'єтнамський амбасадор представив маршалові Кі і його дружині українських гостей. В ході дружньої розмови заторкнено ряд питань антикомуністичної боротьби. На пам'ятку зустрічі зроблено спільну знимку. На прийнятті були амбасадори ЗСА, Бірми, Ляосу, Камбоджі, Конго (Кіншаса), і інших держав, з деякими з котрих українці провадили мали розмови.

Балтиморські „Оріолс" виграли світову серію бейсболу



Два герої балтиморської бейсболової дружини „Оріолс" після перемоги 9:3 в останніх змаганнях цьогорічних світових серій. Перший від ліва Брукс Робінсон був вибраний одноголосно найкращим змагуном світових серій 1970 року. Поруч нього стоїть „пічер" (кидач) дружини чемпіонів світу Ал МекНаллі, який своїми точними і гострими метами причинився багато до перемоги дружини „Оріолс".

В цьогорічних світових серіях бейсболу, які саме закінчилися п'ятими змаганнями в Балтиморі, вийшли переможцями і чемпіонами „Оріолс" з Балтимору. Вони виграли ці серії з рахунком 4:1 перемог над дружиною „Редс" із Синсинеті.

В перших трьох змаганнях дружина „Оріолс" здобула перемоги 4:3, 6:5 та 10:9, але в четвертих змаганнях переможний похід балтиморської дружини припинили „Редс" виграною 6:5. Остання зустріч цьогорічних світових серій, яка відбулася 15-го жовтня в Балтиморі, закінчилася високою перемогою „Оріолс" з рахунком 9:3 пробігів. В цих рішальних змаганнях спершу вели „Редс" трьома пробігами, здобутими вже в першій зміні, але потім прийшли до голосу „Оріолс" і вирішили цей останній двобій переконливим висліздом 9:3.

Понад 250 осіб бере участь у Конгресі етнічної мозаїки у Вінніпеґу

Вінніпеґ (М. С.). Конгрес етнічної мозаїки, який почався тут 13 жовтня, викликав чимале зацікавлення етнічних груп. Понад 250 зареєстрованих учасників беруть активну участь у працях семінарів, які мають за завдання застановитися над положенням етнічних груп в Канаді та підготовити відповідні рекомендації для федерального і провінційних урядів.

Праця конгресу ведеться в таких чотирьох групах: освіти і виховання, уряд і етнічні групи, мова, група спеціальних зацікавлень. Перша група, що розглядає питання освіти і виховання, охоплює справи освітньо-культурних організацій, шкільних програм. Розгляд відносин уряду до етнічних груп включає справу матеріяльної підтримки для праці етнічних організацій, а зокрема їхньої культурної діяльности. Питанням навчання рідних мов займається мовний семінар, який має поробити рекомендації щодо статусу мов етнічних груп в суспільному житті Канади і в школах. Окремі семінарі створені для таких справ як молодіжні організації, преса, радіо, телевізія і засоби масової комунікації в загальному; етнічні організації та культурний обмін, на етнічній і міжетнічній базі.

Як уже інформовано, цей конгрес етнічної мозаїки у Вінніпеґу спонзорують федеральний і провінційний уряди Канади.

Проте, наскільки ініціятори конгресу серйозно потрактували справу етнічних груп та їхніх потреб, засвідчує факт, що до активної співпраці запрошено не тільки представників етнічних груп, але теж відомих знавців питання національних меншостей в Канаді і ЗСА, як наприклад, проф. С. Лінзей, проф. Л. Дрідджер, проф. С. Д. Джансон, проф. С. Ротней, проф. М. Доннел, д-р Дж. Кейдж, д-р П. Морган, д-р К. Г. Кардинал, проф. В. Р. Лорвін, проф. В. Кірконнел, С. А. Меккартні, та ін. З українців участь бере проф. В. Кисілевський.

(Закінчення на стор. 3-ій)

Українці взяли численну участь у бенкеті національних груп за Рокефеллера в Ню Йорку

Ню Йорк. — У четвер 15 жовтня ц. р. в одній із великих балевих заль найбільшого в Ню Йорку готелю „Амерікана" відбувся, попереджений „коктайлевим" прийняттям, бенкет для республіканців з прерізних, існуючих в Ню-Йоркському стейті національних груп, задля підтримання кандидатури Нелсона Рокефеллера на четверту з черги каденцію губернатора. Господарем і спонзором того бенкету був фільмовий багатир грецького походження Спірос Скурас. Величезну залю виповнили кругло півтори тисячі різнонаціональних гостей, пані в деяких національних групах прийшли в національних одягах. Було кругло 30 українських громадян, між ними: І. Баран, д-р О. Волянський, д-р Р. Голіят, мгр. Р. Гуглевич, д-р Ю. Гной, д-р Б. і Марія Душники, Ол. Ільницький, ред. І. Кедрин, Я. Кулинич, п-і Л. Лютак, Р. Маринович, адв. Р. Олесницький, д-р Я. і д-р Ірина Падохи, дир. Я. Пастушенко, адв. М. Пізнак з дружиною, Г. Пізнак, д-рВ. Савчак, інж. Авг. Сумик, Ю. Ревай, Л. Сосновий з дружиною, Т. Триш, С. Чарторийський, В. Шевців, М. Шпонтак та ін. Головою української групи був адв. М. Пізнак. Промовляли сенатор Джекоб Джевітс, стейтовий генеральний прокуратор Луїс Лефковіц, Спірос Скурас і республіканський губернатор Нелсон Рокефеллер, який підкреслив, що стейт Ню Йорк є найбільшим в Америці прибіжищем для іміґрантів прерізних національностей з усіх країн світу, які тут знаходять найкращі можливості влаштування себе і своїх родин в атмосфері повної свободи й рівности. Вечір був накручуваний на телевізію.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00: six months $9.50: three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Сумнівне співіснування

Раптом замовкли радісні голоси з приводу „наближення" між Америкою і Совєтським Союзом. Ще недавно можна було чути від речників Державного Департаменту про докази „доброї волі" збоку Москви, проявлювані в справі замирення на Близькому Сході, про успішні переговори щодо обмеження атомового зброєння та про покращання взаємин між Сходом і Заходом в Европі. Жагуче бажання деяких кіл в Америці, щоб закордонна політика ЗСА базувалась на співіснуванні ЗСА й СССР, включно з поділом „сфери впливів" у світовому маштабі, доходило до такого ступня, що сенатори — „голуби" в Комісії закордонних зв'язків і ліберальні пресові коментатори гостро критикували Уряд за будування системи ракетної протиракетної оборони, так званого „Сейфґарду" бо, мовляв, це може дратувати Москву й перешкодити переговорам з нею про припинення атомових перегонів. З совєтського боку також стишився був тон офіційних заяв, дармащо в пресі не припинились нагінки на „американських імперіялістів" та заяви про конечність боротьби проти „імперіялізму".

Але тепер ситуація інакша. Пересунення єгиптянами совєтських протилетунських ракет в сторону Суезького каналу з використанням воєнного перемир'я на Близькому Сході не могло відбутися без відома Москви, тим паче, що ті ракети обслуговуються совєтськими вояками. Гаррі Шворц в „Н. И. Таймсі" коментує цей факт так, що Совєти були свідомі того, що Америка негайно дізнається про те порушення перемир'я, але розраховували, що внутрішня ситуація в ЗСА не дозволить Ніксонові виступати проти СССР і Єгипту. Гостра пересторога Уряду ЗСА, щоб Москва звеліла Сирії відкликати з Йорданії свої танки, бо в противному випадку ЗСА й Ізраїль переведуть збройну інтервенцію і незабаром після того відвідини Р. Ніксоном Шостої фльоти на Середземному морі, де він підкреслив, що вона мусить бути сильною, щоб протидіяти загрозі в тій частині світу, були дуже неприємною несподіванкою для кремлівських володарів.

Несподіванкою для Москви було одверте виявлення американською пресою дійсних цілей Москви на Близькому Сході: Закріпити свою „приявність" в Єгипті й арабських портах у Північній Африці, після відкриття Суезького каналу використати його для плавби своїх кораблів з доставами для Північного В'єтнаму і на води Індійського океану, заволодіти арабською нафтою і таким чином шантажувати залежний від тієї нафти Захід. Володарі Кремлю раптом почули, що Америка рішена не допустити до здійснення того пляну і тому скріплює свої позиції в Греції, Туреччині та на Середземному морі.

До прохолодження відносин значно причинилося виявлення американською розвідкою, що Совєти будують на узбережжі Куби базу для своїх підводних човнів, озброєних атомовими ракетами. Вістки про це Совєти назвали „воєнною гістерією" в Америці. Мирову пропозицію Ніксона щодо В'єтнаму „Правда" охристила як „великий обман, обрахований на обдурення міжнародньої опінії". Замість піти назустріч американській просьбі і впливати на в'єтнамських комуністів у примирливому дусі, Совєти пішли на 100 відсотків по лінії в'єтнамських і китайських максималістів. У відношенні до проблеми Західнього Берліну Совєти також ні на крок не поступились зі свого первісного становища, що його поділяють із східньо-німецькими комуністами, що Західній Берлін — це окрема державно-політична одиниця, без ніякого правного зв'язку із Західньою Німеччиною. Напевно за дозволом своїх наказодавців східньонімецькі власті почали знову шиканувати автомобільний рух із заходу на 110-милевій східньо-німецькій смузі до Західнього Берліну. Виявилося виразно, що Москва вважає співіснування тільки за параван для своїх імперіялістичних дій.

Все це продиктувало державному секретареві Віллімові Роджерсові минулого тижня на пресовій конференції піддати під сумнів, що Совєтам взагалі залежить на добрих стосунках з Америкою. Коли з одного боку Роджерс закидає Совєтам, що вони почали знову користуватись „мовою холодної війни", а з другого боку Косиґін відкликав свій приїзд до Ню Йорку на сесію Генеральної Асамблеї ОН з уваги на „протисовєтську кампанію" Америки, то виходить ясно, що нема сліду з ідилії, про яку мріяли американські співіснувальники.

ПОМПІДУ — МІЦНО В СІДЛІ

Париж. — Жорж Помпіду повернувся з СССР, і прийшов час на підсумки його подорожі. Оглянувши ракетну базу в Байканурі, скуштувавши вірменського коньяку в котромусь із казкових палаців Самарканду, він підписав у Москві договір про тіснішу співпрацю між Францією і СССР в політичній ділянці, щоб найменше двічі на рік міністри закордонних справ старалися узгіднювати зовнішню політику обох держав та „консультувались" між собою у кожному випадку міжнародного напруження. Для підкреслення важливости відвідин Помпіду його зустрічала на летовищі й відвозила туди совєтська керівна „тройка" — Підгорний, Брежнєв і Косиґін у товаристві Громика й інших членів Політбюра.

Немає найменшого сумніву, що атмосфера для такого договору викликана була підписанням німецько-совєтського договору. Цей договір спричинив справжню гарячку в колах західньонімецьких промисловців: біжать вони до Москви, немов на базар, на якому відбувається розпродаж нечуваних можливостей. Німеччина бо має забагато грошей, її індустрія працює на повну пару, а СССР готовий платити золотом чи сирівцями, що далеко цікавіше, як тунісійські чи марокканські помаранчі, ананаси Абіджану або болгарські помідори...

Щоб скористатися всіми цими можливостями, зокрема щодо промислових інвестицій, Німеччині не вистачить грошей. Вона намагатиметься стати посередником у шуканні кредитів для Москви (а ця шукає кредитів великих, довгореченцевих і дешевих). Франція та Італія попідписували вже договори з Москвою про різні інвестиції, починаючи від таких великих справ як автомобільні заводи. Тут необхідно їм усім порозумітися, і Жорж Помпіду, як колишній директор банку Ротшільда, отже людина, що знається на бизнесах, хоче зорієнтуватись особисто в ситуації дуже складній і під оглядом господарським принадній.

Та господарський бік зносин із СССР не єдиний і не найважливіший. Канцлер В. Брандт наставлений також на зміцнення европейської спільноти під оглядом господарським і політичним, щоб скріпити позицію Німеччини в обличчі „дружніх зносин із СССР". Франція це вже зрозуміла і останніми тижнями зробила на полі господарської діяльности „шести" такі кроки, від яких досі відтягалась, виявила більше охоти зменшувати свою самостійність, як досі.

Підписання німецько-совєтського договору розвіяло давню мрію де Голля, який хотів патронувати німецько-совєтське замирення. Це замирення сталося без Франції і навіть без того, щоб Москва інформувала Париж про перебіг довгих переговорів, що було де Голлеві обіцяно в Кремлі. Розуміється, Помпіду запитував своїх гостинних господарів, чому вони не дотримали угоди.

Але найбільше цікавить Францію, як і кожну іншу країну, засадниче питання: як далеко готова йти Москва у своєму „замиренні" із Заходом в обличчі важкої загрози збоку Китаю? Що б Помпіду в Кремлі не відповіли, ясно, що китайська небезпека для Москви залишиться константою її політики. Але СССР — велика сила, а одночасно — сила підступна. Шукаючи забезпечення на Заході, вона одночасно намагатиметься це забезпечення осягнути не лише шляхом послаблювання того ж Заходу. Жорж Помпіду не думав, що там йому розкриють карти, але він хотів вичути атмосферу.

Яка б там не була атмосфера, яка б не була температура, ясно вже сьогодні, що Москва пішла на гру нав'язування ближчих зносин із Заходом, щоб мати вільніші руки на Далекому Сході. Захід до всякого відпруження ставиться позитивно, доказом чого може бути хоч би те, що французька загальна опінія ставиться наскрізь позитивно до німецько-совєтського договору, як показали останні опити. Цей новий період московської гри на відпруження Західня Европа мусить зустріти об'єднаною. Доки Брандт при владі, треба затіснити европейські інституції так, щоб Західня Німеччина не вела автономної політики на сході.

Це висуває перед Францією вимогу поступитися в справі політичного об'єднання Европи. Жорж Помпіду й уся його партія ще не рішені в цій справі, і перед рішенням він хотів провести глибше зондування настроїв у Москві, відгадати пляни її на найближчі роки.

При цьому треба сказати, що Помпіду виїхав у той час, коли почувався дуже міцно в сідлі. Знов же опитування прилюдної опінії показало, що його популярність стоїть сьогодні вище, як після вибору на президента. Уряд успішно розв'язує соціяльні конфлікти й труднощі: осінь проходить спокійно, нема жадних страйків, переговори з робітничими синдикатами проходять відносно гладко. Переважна більшість уважає, що нема ніяких підстав побоюватись заворушень чи вибухів на зразок травневих 1968 року.

Мало того, недавні вибори в Бордо були великою несподіванкою для урядової більшости. Вона не вірила в те, що конкурент прем'єра, Ж.-Ж. Серван-Шрайбер, дістане лише 9% голосів, всі йому пророкували понад 20, а він сам сподівався 30. Ця перемога Шабан-Дельмаса раптом розвіяла всі політичні побоювання, і його називають кандидатом на президента в 1976 р., коли скінчиться септеннат Помпіду. Франція переживає нормальну для всього світу підвишку цін, але безробіття нема, її дефіцити успішно рівноважаться зростом експорту, вона виконує свої міжна-

(Закінчення на стор. 4-ій)

„МАЛО ВАС ПЕРЕСТРІЛЯЛИ В ТОЙ ЧАС"

Такими словами відповів у 1965 році слідчий Донецького КҐБ на намагання Надії Світличної, сестри відомого українського літературного критика Івана Світличного, коли вона пробувала під час допиту боронити свого брата, що тоді був арештований. „В той час" — це, очевидно, 1930-ті роки, коли головорізи з КҐБ без розбору знищили сотні тисяч української інтеліґенції. Слова слідчого КҐБ вказують на те, як люди його типу тужать за тими „добрими" старими часами. Правда, в 1965 році, або сьогодні, масові м'ясорубки, мабуть, неможливі, але ніяк не можна сказати, щоб у самій філософії влади та в мисленні людей, які виконують тепер цю владу в Совєтському Союзі, змінилось багато.

Таке переконання створюється, коли читати нову збірку документів захалявної літератури з України п. н. „Українська інтеліґенція під судом КҐБ", що появилась в Мюнхені, у видавництві „Сучасности". Ця збірка — це понад 180 сторінок нових, досі ніде не друкованих на еміґрації документів з України (останніх 40 сторінок — це додатки, що про них уже інформувала наша преса на Заході). Усі документи відносяться до періоду 1965-66 років, отже до початків сучасних форм спротиву і самооборони нашого народу, і пізнання того періоду без них неможливе. Вони також кидають багато світла на пізніші події в Україні, зокрема останнього часу.

Книжка „Українська інтеліґенція під судом КҐБ" приносить в першу чергу записи судів над українськими інтелектуалами, їхні оборонні листи і протести, спрямовані до органів совєтської влади, петиції і протести інших діячів української культури в обороні арештованих і суджених, протоколи обшуків, списки конфіскованої літератури і ін.

Особливе місце серед матеріялів займають документи про перший процес Вячеслава Чорновола в липні 1966 року, про який досі не було ближчих даних на еміґрації. Тоді Чорновола судили за те, що він відмовився зізнавати на закритому суді братів Михайла і Богдана Горинів, Михайла Осадчого та Мирослави Зваричевської.

Зі звернень Чорновола до совєтських властей дізнаємось про широку активність органів КҐБ у зв'язку з акціями протестів різних українських діячів, головно молоді, проти безправних арештів, що були проведені в Україні пізнім літом і осінню 1965 року. В тих акціях Чорновіл брав активну участь, і це остаточно привело його на лаву обвинувачених. Чорновіл показує широку картину залякування і терору, що їх уживають совєтські власті у відношенні до українців. Навіть найбільш невинні і природні вияви оборони прав української мови, культури, історії викликають підозріння КҐБ. Там видний також страх російських комуністів перед усякою українською активністю, і то тоді, як вона вповні вміщається в рямках теоретично зобов'язуючих в Совєтському Союзі законів. Особливо „небезпечними" є всякі друки і книжки. При обшуках у Чорновола сконфіскували не тільки українські дореволюційні видання, що пройшли царську цензуру, але також книжки, що були видані в 1920-их і 30-их роках.

Жива українська дійсність, в якій мусить існувати наш народ, розгортається при читанні записів процесу вчителя української мови в Тернополі, Михайла Озерного. Історія цього запису дуже вимовна. Його зладив офіційний кореспондент „Радянської України" Павло Скочок і переслав першому секретареві ЦК КП України, Петрові Шелестові. Скочка обурив факт, що вчителя української мови судять в Україні за те, що він закликав дітей вивчати рідну мову, не допускати в ній русицизмів, і що за це цьому вчителеві слідчі КҐБ пришили „український буржуазний націоналізм". З перебігу процесу видно, як на ділі органи совєтського судівництва (не тільки КҐБ) порушують основні процесуальні норми, як знущаються над правами обвинуваченого і свідків, як судді на ділі перетворюються на прокурорів, як засобами фізичного та морального насильства поліційні органи вимушують зізнання.

Багатий ілюстративний матеріял для пізнання методів переслідування української людини дають також документи зі справи вчителя і літератора з Феодосії, Михайла Масютка. Подібно як у Чорновола, в Масютка аґенти КҐБ знайшли чимало старих, зрештою зовсім леґальних книжок. Їх сконфіскували. Особливий страх у сторожів совєтської безпеки викликав текст промови Айзенгавера на відкритті пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні в 1964 році. Цей текст був переданий через радіо, і таким чином його записи опинились в Україні. Крім того Масютка обвинувачували в авторстві деяких захалявних матеріялів. Щоб це йому доказати, КҐБ найняло платних малоросів з титулами професорів, що як „експерти" складали фальшиві зізнання проти Масютка. Їхні „експертизи" Масютко спростував речевими доказами і логікою своєю арґументації, але це не перешкодило судові засудити його на шість років ув'язнення.

У збірці „Українська інтеліґенція під судом КҐБ" є також дев'ять документів про виступи діячів української культури і науки в обороні арештованих і засуджених. Серед них люди з іменами, відомими не тільки в Україні, але й в цілому Совєтському Союзі, при цьому люди з різних галузей життя. Це вказує, що сучасний рух боротьби в Україні має оперття і підтримку ширших кол нашого народу.

В. В.

СЛІПИЙ ФАНАТИЗМ

Кілька днів тому на пресовій конференції так званої Нової Лівиці в Америці награно з записної стрічки промову членкині „Ведерменів", екстремної групи радикальних „Студентів за демократичне суспільство". Приявна на тому зібранні Дженніфер Дорн розпізнала голос своєї сестри Бернадини Дорн, за якою Еф-Бі-Ай розписало було стежні листи, як за одною з організаторок бомбових замахів і „фабриканток" доморобних бомб. У тій промові сказано: „Тепер ми скрізь, і найближчого тижня наші загони заатакують ворога по всій країні. З підпіллям та масовим рухом, який постане на наш заклик, ми зможемо закрити кожне міжнародне летовище в Америці впродовж 24-ох годин".

Повідомляючи про це, американські газети стверджують, що дійсно в останніх днях бомби вибухали в Ню Йорку, в Рочестері й деяких інших містах, хоч невідомо, чи це індивідуальні акти терору, чи скоординована й з одного центру керована акція. Але всі коментатори погоджуються, що молоді фанатики типу Бернардини Дорн не знають історії світових революційних рухів і не орієнтуються у відносинах в Америці.

Річ у тому, що терористи не мають ніяких шансів викликати революцію в цій країні. „Масовий рух", на який вони рахують, є фікцією, яка існує в їх уяві. Кого мав би цей масовий рух охоплювати?! Навіть серед молоді, яка з усіх верств і груп найбільш активно виступає проти „естаблішменту", велику більшість мають студенти, які не хочуть перерви в своїх студіях і тому противляться окупуванню університетських будинків, засуджують терор проти висококшкільної адміністрації. Навіть найвидатніші представники ліберального політичного світу таврують насильні акти, які підривають закони і правопорядок. Останні голосування в обох палатах Конґресу над законами про боротьбу проти злочинства наявно свідчать про зворот в суспільстві „направо" — а не по лінії лівих фанатиків.

Революційний рух може постати і мати успіх тільки в країні соціяльно-політичної реакції, в системі, де панує одна верства, одна кляса, що спирається на поліційний терор. Революція позбавлена логіки і будь-яких реальних підстав у демократичній державі, де панує свобода слова і де ніхто нікому не заперечує права „не погоджуватись".

Безглуздий бомбовий терор невідхильно доведе до реакції, яка вдарятиме по всьому ліберальному русі. „Ведерменів" спіткає доля американської Комуністичної партії, яка, насичена аґентами поліції та позбавлена ідейного хребта — розклалась і заниділа. На жаль, найбільш прикметною рисою фанатиків є те, що вони неприступні для ніяких розумових арґументів.

І. К.

З НАШИХ БУДНІВ

СОБОРИ ДУШ

Під кінець цьогорічного сезону я зустрів на Союзівці трьох наших „катедральних отців", як дехто їх дотепно називає: проф. Омеляна Пріцака, мґра Степана Хемича і п. Богдана Тарнавського — душу і серце Українознавчих Гарвардських студій, промоторів Фонду Катедри Українознавства. Був один з таких задушливих і спекотливих днів, коли все життя вакаційної оселі концентрується довкола басейну, тому й, мабуть, четвертий ентузіяст Катедри, інж. Осип Бедрій з Покіпсі, вибрав собі „кращу честь" — купався в басейні і підготовляв своє чадо до плавацького турніру на Союзівці.

— Маємо до вас прохання, — сказав мій добрий приятель, Степан Хемич, витираючи краплистий піт з розумного чола. — Готуємось до ударної збіркової кампанії за другу Катедру і треба нам таких пробоєвих кличів-гасел, щоб сколихнути громаду, промовити до глибини серця й кишені нашого брата. Може б ви нам у цьому допомогли вашим пером і талантом?

Я відповів, поклавши руку на серце, що завжди готовий служити таким шляхетним цілям, як Катедра, але звернув увагу „катедральних отців" на те, що Союзівка не є відповідним місцем для посиленої інтелектуальної праці саме тому, що забагато тут крутиться всілякої краси у різних строях і розстроях... Станеш думати про Катедру, а задивишся на якусь тижневу кралю чи іншу кандидатку на міс Союзівку, і зразу потік твоїх думок покотиться в іншому напрямку. І я висловив свій подив і респект до панів з ФКУ, що вони, мовляв, як ті безстрашні перші апостоли чи місіонери, відважились та й прийшли ширити слово правди і науки, будувати собори душ українських, — як писав Олесь Гончар, — навіть на вакаційній оселі!

— Бачите, — сказав тоді п. Тарнавський, — Союзівка — це оселя молодих, як співається в пісні, а ми мусимо шукати контактів з молодим поколінням, бо все те, що ми творимо й будуємо — це ж для кого! Ми хочемо запізнати молодь з нашими цілями, ідеями, включити її в нашу працю, підготовити надійну зміну.

Саме тоді, як ми це говорили, під пам'ятником Тараса Шевченка, роботи скульптора світової слави Олександра Архипенка, наблизилось дивне товариство — групка родимих гіппі, не то хлопців не то дівчат, узброєних в ґітару, банджо і якісь барабанчики. Посідали сиднем на мураві, під пам'ятником, і затягнули щось таке пронизливе, несусвітнє, що якби Тарас Григорович це вчув, то напевно перевернувся б у Канівській могилі, а то й, може, заплакав би з горя гіркими сльозами.

І тоді я подумав собі: якщо нашим „катедральним отцям" пощастить зацікавити справами ФКУ таких представників молодого покоління, як вище згадані, тоді народ еміґраційний низько поклониться їм, цим отцям, як найбільшим у світі чудотворцям, справжнім апостолам української правди і науки на американській землі!

ІКЕР

В УКРАЇНІ Й ПРО УКРАЇНУ

(2)

Студенти, а я їх бачила в Київському й Одеському університетах, таки справді дуже чисто й добре зодягнені. Черг за харчами я не бачила, хоч у кожному місті не минала „гастрономів" та інших крамниць. Щоправда, скрізь дуже людно, але це спричинене, перш за все, непрактичною системою продавання. Найменшу дрібницю треба „купувати" тричі: добитися до першої продавчині — розпитати, скільки дана річ коштує, іти до другої — заплатити відповідну суму грошей і дістати купон, а тоді вже можна йти до третьої й одержати куплене. Від такого „продавання" створюється зайва метушня й, головне, витрачається дуже багато часу. З такою процедурою полагодження справ ви зустрінетеся на кожному кроці. Там, де в нас працює одна людина, на Україні працює п'ять, а то й більше. Все полагоджується безконечно довго. І якщо в Україні справді нема безробіття, то тільки тому, що все там неймовірно ускладнене.

Житлові умовини, наскільки я їх бачила, а була я в багатьох приватних домах, такі, що кожен з нас, хто не хворий на пункті люксусів, міг би там добре жити. У кожному місті повиростали нові райони житлових масивів. До покращання житлових умов багато причинилися кооперативні будинки. Проте, це питання ще дуже далеке від стовідсоткового розв'язання. Очевидно, з цього не можна ще робити „політики", бо не тільки в Україні, а й у кожній майже країні світу ця справа сьогодні дуже наболіла.

Я також не минала базарів. Це найкраще місце зустрітися з селом, точніше з колгоспниками, які привозять на продаж продукти з своїх присадибних ділянок. На базарі можна купити все, починаючи з городини та овочів і кінчаючи одягом, який перепродують жителі міст. Тут є багато кіосків з різними дрібними речами. Одне слово — на базарі можна найкраще відчути економічний рівень країни. Але на базарі теж найкраще відчувається національний дух народу. Базар — це дзеркало, в якому ви бачите, чуєте й відчуваєте ввесь народ, підсумовуєте працю, пророблену урядом і культурними діячами. Тут ви наглядно бачите країну в мініятюрі: місто й село, найбагатші й найбідніші прошарки населення, культуру й примітивізм.

І коли українські міста, на сором урядові України, вкрай зрусифіковані, коли їх вкрай поглинула панівна російська культура, то село наше, намагаючися наслідувати свою інтеліґенцію, наблизившися до міста, переходить на такий російсько-український суржик, що заслухавшись у нього, здається, що людина опинилася в якійсь новій, досі неіснуючій країні, яка нагадує собою дуже неестетичну карикатуру. Мені здається, що в сьогоднішньому світі уряд будь-якої, навіть найменш розвиненої держави, соромився б за такий національний дух, який панує тепер в Україні.

Позитивним явищем є те, що українці дуже сильно культивують родинні зв'язки, зокрема приємно вражає відношення до старших. Бабусі й дідусі — це не суціль ізольована ґенерація, як тут, а навпаки — бажана і невід'ємна частина кожної родини. Парки заповнені бабусями й дідусями з дітьми у час, коли їхні батьки працюють. З дітьми можна їх побачити на прогулянках катерами по Дніпрі, на пляжах, у дитячих театрах. І коли на Заході молодь цурається старших, вважає їх носіями вимираючої культури, відноситься до них грубо й жорстоко, то в Україні зовсім навпаки.

Коли ж говорити про працездатність населення, то в Україні, як кажуть, воно все затруднене — мужчини й жінки. Відомо, що в СССР жінки зрівняні з мужчинами не тільки теоретично, а й практично. І в цьому я мала дуже багато прикрих можливостей переконатися, спостерігаючи жінок на будівництві колосальних будинків, автострад тощо. В людини із Заходу це викликає зневагу до державної системи, яка дозволяє жінкам працювати на такій каторжній роботі.

Причин до масового пиятства може бути багато, але в Україні до цього причинилися найбільше мабуть, денаціоналізація і позбавлення населення основних прав людини: політичних, соціяльних, культурних, економічних; те, що від народу забрано все, на чому виховується кожне здорове суспільство і від чого залежить його повноцінний розвиток: горіння національними інтересами. Отже, силою обставин, в людей існує своєрідна порожнеча, якої не можна заповнити ніякими ерзацами, але про яку п'яна людина може на якийсь час забути. Пиятство в Україні сьогодні — це закономірний наслідок пануючих там обставин.

П.: Ви мали можливість побувати в українському селі. Які там умови та відношення?

В.: На селах, де мені доводилося бувати, матеріяльно люди живуть добре.

Мені розповідали колгоспники, з якими я мала можливість зустрічатися не тільки по селах, а й на базарах у містах та в поїздах, що відколи колгоспника переведено на місячну заробітну платню (понад 100 рублів) його життя стало навіть кращим, ніж життя робітника, бо крім заробітної платні він має ще й присадибну ділянку, домашню птицю і тварини. Про кращий матеріяльний стан свідчить також факт, що від рідних із-за кордону жителі села чи міста хочуть тепер не хусток, не дешевої тканини, а добрих „вовняних жіночих та чоловічих костюмів". Іншими словами, там тепер бракує наших люксусів, а більш за все — автомашин. Мрія кожної молодої людини в Україні — це автомобіль. СССР, як відомо, продукує їх порівняно дуже мало, і для того, щоб купити авто, треба чекати в черзі 10-12 років.

По селах так само, як і по містах, маси живуть переважно споживацькими тенденціями. Коли я несподівано потрапила в одне село, то простодушний дядько з гордістю продемонстрував мені своє господарство — три свині, безліч гусей і качок, корова, великий город і... бодня сала. З не меншою гордістю розповідав він мені про своїх синів - студентів, які десь у Києві кінчають університет, і показував листи, писані російською мовою, не маючи й тіні підозріння, що в цьому щось недобре, щось ненормальне, — не відчуваючи грубої образи за неповагу до себе, до свого народу.

У мене склалося враження, що із зростом життьового стандарту наш народ там дуже уподібнюється до нас тут. Цей стан, на мою думку, найправильніше характеризує Євген Сверстюк у недавно виданій у нас книзі „Собор у риштованні". Він пише: „Ми котимося до чуттєвого, фізіологічного матеріялізму під текучку місячних і річних виробничих плянів, під шумок з репродуктора, під сите чавкання і заколисуючі розмови про футбол, балет і космос". Хоч ця характеристика відноситься до українців там, її в такій же мірі можна застосувати й до нас, — треба тільки замінити слово „балет" на „ювілей".

(Продовження буде)

Ювілейний бенкет хору церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

Дня 10-го жовтня ц. р. в приміщенні Патрішієн Кетерерс в Лівінгстон, Н. Дж., відбувся величавий бенкет, для відзначення 60-ліття Хору Церкви св. І. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

Понад двісті осіб прибуло на бенкет, щоб своєю участю засвідчити свої симпатії та виявити вдячність хорові-ювілятові за його працю у плеканні музичної хорової культури на протязі 60-літ.

Крім місцевого духовенства на чолі з Впр. о. д-ром Михайлом Гринчишином, ЧНІ ігуменом-парохом, прибули Всч. о. шамб. Мирослав Харина, предсідник СУК „Провидіння" з Філядельфії, проф. Андрій Гнатишин — музика, композитор та дириґент з Відня, препод. о. Ярослав Дибка, ЧНІ, кол. духовний провідник хору — з Оттави, Канада, та Всч. о. Ричард Бирда з Йонкерс, Н. Й.

Численно були заступлені представники релігійного, громадсько-політичного та музичного організованого життя Нюарку та околиці.

Численна делеґація представників нашого організованого життя це доказ, якою пошаною та прихильністю втішається хор, а рівночасно й доказ, як хор співпрацює із громадою та її організаціями та товариствами.

Великою атракцією бенкету була участь членів колишньої Української Національної Капелі О. Кошиця — інж. С. Гасвської, Е. Лиськової та М. Січинської, наших перших амбасадорок, що мостили шлях нашій рідній пісні у багатьох країнах Европи та Америки.

На жаль, з причини слабого здоров'я, не міг взяти участи у ювілейних святкуваннях Теодозій Каськів, основник Хору-Ювілята та його довголітній дириґент.

З побажаннями під час вечері виступали Впр. о. шамб. М. Харина від СУК — „Провидіння", д-р І. Романишин, місцевий адвокат (говорив по-англійськи), проф. А. Гнатишин та інж. С. Гасвська в імені Української Національної Капелі О. Кошиця. Всі промовці підкреслювали великі досягнення та заслуги наших хорів, де такі існують, у плеканні музичної-вокальної хорової культури, без яких життя наших громад видавалося б бідним. Там, де співають і плекають гарний спів, там збирається і народ.

В імені Хору-Ювілята вітав гостей його голова Петро Козира, ролю тостмайстра виконував д-р Петро Богданський.

Поодинокі виступи промовців переплітано співом жіночого квартету „Калина" та продукціями оркестри Б. Гірняка. Після бенкету відбувалася забава з танцями при звуках згаданої оркестри.

М. - ко

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ АРХІЄПИСКОПСЬКОГО СИНОДУ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ,
складаємо 50.00 долярів
НА ФОНД „ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ".
ЗЮНА і ВЛОДКО МАРТИНЦІ
з донями: СОФІЙКОЮ і УТЕЮ

ПІДГОТОВЛЯЮТЬ КОНЦЕРТ СОЛІСТІВ і АНСАМБЛЮ К. ТАРАНОВОЇ ТА Є. КРАХНА

Ню Йорк. — В Українському Інституті Америки відбудеться у неділю 8-го листопада концерт з участю двох визначних студенток Українського Музичного Інституту по клясі сольоспіву оперової співачки п-і Клавдії Таранової та проф. Євгена Крахна. Виступлять: меццо-сопрано Христини Ступників, яка вже давала концерти духовної музики, і тенор Антін Юрків, запрошений солістом для концертів Симфонічної Оркестри стейту Ню Джерзі. В підготовлюваному концерті візьме участь також Оперовий Ансамбль під керівництвом проф. Є. Крахна. В програмі твори Я. Степового, К. Стеценка, Ф. Колеси, П. Майбороди, оперові арії та ансамблі Сен-Санса, А. Скарлятті й ін.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. М. Т-ук, Едмонтон: Дякуємо за листа і статтю про вклад Золочівщини в українські визвольні змагання. В статті багато вартісного матеріялу, але вона вимагає основного мовного проредагування, що технічно майже не можна перевести на вашому рукописі.

ВШ. Н. Б., Ню Йорк, К. Н. Коннектикат та інші: Організацію Американсько-Українських Комітетів для перевибору одного чи другого кандидата на різні федеральні, стейтові і міські пости можна тільки привітати і до неї заохочувати. Але редакційним порядком „Свобода" подає тільки вістки про активність цих Комітетів чи заяви їх кандидатів. Натомість всілякі заклики до виборців, заклики про надсилання пожертв на виборчу кампанію, заклики до участи у всіляких імпрезах тощо, „Свобода" друкує тільки порядком платних оголошень. Якщо таке оголошення появляється, тоді про подію додатково згадується редакційним порядком у хроніці подій.

ВШ. Б. Д., Філядельфія: „Свобода" підтримує та закликає своїх читачів до підтримки всіх кандидатів, що є українського походження, без уваги на їх партійну приналежність, чи пов'язаність. Очевидно, що це не відносилося б до людей прокомуністичних поглядів, якщоб такі кандидували.

ВШ. К. Т., Лонґ Айленд: Зі своєю поезією про те, що „нема на світі України, немає другого Дніпра" Ви дещо зпізнились. Про це вже раніше писав Тарас Шевченко у своєму „Посланні".

ВШ. Н. Я., Кліфтон: Того роду інформації, які Ви подасте про „Літал", можна б друкувати тільки на підставі якогось судового, урядового чи іншого документу, або скрупулятної редакційної перевірки, на яку ми в цьому випадку не можемо собі дозволити вже з тієї простої причини, що фірма, про яку мова, находиться поза межами ЗСА. При нагоді, не згадуючи фірми, ми постараємось перестерегти читачів перед „грушками на вербі".

ВШ. Б. О., Маямі: Дякуємо за листа і спогад. Але, цей спогад — на нашу скромну думку — абсолютно не вирізняється нічим таким, що доражувало б його друкувати, та ще й в газеті, в якій хронічно не вистачає місця, також на проголошування багатьох льокальних пожертв на різні добрі цілі.

ВШ. В. В., Торонто: Дякуємо за листа і матеріяли. Проте, якщоб „Свобода" друкувала всі надсилані їй поправки і доповнення до дописів, то на ніщо інше не вистачило б місця. В додатку, Ваше вияснення не цілком розуміємо: установа заслуговує на кредит не дільки за безпосередню, але й посередню допомогу, як це було у випадку, який вияснюєте та як це і з Вашого вияснення виходить.

ВШ. Н. Н., Ню Йорк: У повідомленні про лист кардинала Тіссерана ми помилково переочили дату. Цей лист датований 26-го липня 1970 року і на ньому є така адреса автора:
His Eminence Eugene Cardinal Tisserant, 00152 - Roma, 4, Via Giovanni Prati, Italy.

ХРИСТИНИ КНИЖКИ ЕСПАНСЬКОЮ МОВОЮ „УКРАЇНА ПІД РОСІЙСЬКИМ ТИСКОМ"

Буенос Айрес. — Управа Українського Інформативно-Видавничого Інституту влаштувала в залі „Просвіти" „хрестини" нової книжки еспанською мовою під наг. „Украіна бахо опресіон руса", що можна перекласти „Україна під російським тиском". Перед зібраними виступав голова Інституту ред. Ю. Середяк, а скарбник Інституту Б. Качор повідомив, що видання цієї антимосковської праці різних авторів коштувало біля одного мільйона арґентинських пезів та що найбільшими жертводавцями на ту ціль була кооператива „Фортуна"; допомогли теж і передплатники з Арґентини. Цей твір про поневолення України Московським комунізмом відкрис очі на правду тим арґентинцям, що їх збаламутила комуністична пропаганда.

ПІД УПРАВОЮ ІНТЕНАЦ. КОНЦЕРТОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ в АМСТЕРДАМІ

КОНЦЕРТОВА ПОЇЗДКА ПО ЕВРОПІ

РОМАН ПРИДАТКЕВИЧ

СКРИПАЛЬ-ВІРТУОЗ і КОМПОЗИТОР

Ганна Придаткевич-Кухарчук

при фортепіяні

Концерти відбудуться в таких містах та залях:

СТОКГОЛЬМ, Швеція — Субота, 31-го жовтня 1970 р., вечером. Речиталева заля Концерт Гавз-у.
БРЮССЕЛЬ, Бельгія — Вівторок, 3-го листопада 1970, вечером. Заля Ателіє.
БЕРЛІН, Зах. Німеччина — Четвер, 5-го листопада 1970, вечером. Музік Гохшуле Заль.
ВІДЕНЬ, Австрія — Субота, 7-го листопада 1970, вечером. Концерт Гавз, Заля Брамса.
МЮНХЕН, Зах. Німеччина, в гостях української громади. Короткий музичний вечір. — Неділя, 8-го листопада 1970, вчасно веч. Дім Встрічей — Гавз дер Беґеґнунґ.
ЦЮРІХ, Швайцарія. Вівторок, 10-го листопада 1970, вечером. Тон Галле, Каммермузік заль.
АМСТЕРДАМ, Голляндія — П'ятниця, 13-го листопада 1970 р., вечером. Концерт Гебав, заля речиталів.
ЛОНДОН, Англія — Вівторок, 17-го листопада 1970 р., вечером. Сейнт Джан Гол, Вестмінстер.
ЛЕСТЕР (Leicester), Англія — Четвер, 19-го листопада 1970 р., перша год. по пол. Музей і Галерія Мистецтва New Walk (Ню Вок), напроти стації.

В ПРОГРАМІ КОНЦЕРТІВ ТВОРИ: Бетговена, М. Реґера (на саму скрипку), Ч. Айвс-а і Е. Блок-а.

УКРАЇНСЬКА ЧАСТИНА ПРОГРАМИ: Прелюд, Хорал і Фуґа Р. Придаткевича, Думка М. Гайворонського, Плач Невістки О. Кошиця-Придаткевича, Варіяції на українську тему М. Коляди і Українська Кобзарська Рапсодія (Дума, Пісня і Танки) Р. Придаткевича.

М
Е
Д
Е
Я

Віра Левицька
Марія Степова-Карпяк

Понад 250 осіб бере участь у Конґресі етнічної мозаїки у Вінніпеґу

(Закінчення зі стор. 1-ої)

проф. Я. Рудницький та проф. М. Р. Лупул.

На пресовій конференції було відмічено, що ініціятори хотіли б, що конґрес дав матеріял для скріплення тези про можливість співжиття, співпраці і розвитку етнічних культур в такій багатоетнічній країні, якою є Канада. В загальному, провідна ідея конґресу віддзеркалює проєкцію державного секретаря Канади, Жерарда Пелетіє, який на конференції в Торонті 17 вересня 1970 р. говорив про внутрішню політику Канади, яка б базувалася на принципах: плюралізму, демократизації, децентралізації, федерально-провінційної і міжнаціональної співпраці.

Ж. Пелетіє відзначив тоді теж, що, коли „ми говоримо про таку політику для Канади, то маємо на увазі нинішній день і майбутнє, бо ми говоримо про розвиток в Канаді багатокультурної спільности". Він підкреслив, що Канада ніколи не буде „перетоплюючим кітлом" для етнічних груп. Навпаки, політика уряду буде стимулювати розвиток культур всіх етнічних груп.

Ділимося сумною вісткою,
що в п'ятницю 9-го жовтня 1970 р. відійшов у вічність
на 76-му році життя

НАШ КОЛИШНІЙ ТОВАРИШ ПРАЦІ
і ПРИЯТЕЛЬ

БЛ. П.
ВОЛОДИМИР КУШНІР

довголітній працівник друкарні „Свободи" (45 років), учасник Визвольних Змагань як десятник УГА.

ВШ. Родині складаємо вислови щирого співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу передаємо пожертву на Українських Воєнних Інвалідів.

ПРАЦІВНИКИ ДРУКАРНІ, РЕДАКЦІЇ й АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ" та ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНС.

СТЕФАНІЯ ТИМЧИШИН

МЕДСЕСТРА

упокоїлася в Бозі дня 12-го вересня 1970 року
на оселі „Бобрівка" біля Гартфорду.

ПОХОРОН відбувся в Гартфорді, а Тіло Покійної зложено на Вічний Спочинок на українському цвинтарі в Глязенбері.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ ПОКІЙНОЇ,
в ЧЕТВЕР, 22-го ЖОВТНЯ ц. р.
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
о год. 8-ій рано, в церкві СВ. ЮРА
при 7-ій вул. ч. 22 в Ню Йорку, Н. Й.,
до участи в якій просять Знайомих Покійної

ПРИЯТЕЛІ

СПОНЗОРОВАНА і ФІНАНСОВАНА
СОЮЗОМ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ „ПРОВИДІННЯ" в АМЕРИЦІ

ПРЕМ'ЄРА ОПЕРИ

ЛИС МИКИТА

Музика: **ВАСИЛЯ ОВЧАРЕНКА**
Лібретто, за однойменною поемою **Івана Франка**
ЛЕОНІДА ПОЛТАВИ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ: Неділя, 18-го жовтня 1970 р.
Заля **ЕКЕДЕМІ ОФ МЮЗІК** при Брод і Локуст вул.
Година: 5:00 по полудні

НЮ ЙОРК: Субота, 7-го листопада
Заля: **ФЕШЕН ІНДУСТРІС ГАЙСКУЛ**
при 24-ій Вест вул. (між 7-ою і 8-ою евню)

ПИТТСБУРҐ: П'ятниця, 27-го листопада
Заля: **САВТ ГАЙСКУЛ** при 10-ій і Карсон вул, **САВТ САЙД**

ЧИКАҐО: Субота, 28-го листопада
Заля: **ЛЕЙН ТЕХНІКАЛ ГАЙСКУЛ**

Проєкти оформлення: **ЕДВАРД КОЗАК**

Режисер: **ІВАН ПРАСКО** — Маски: **ТАНЯ БУЛЬБА-ВИТВИЦЬКА**
Хореограф: **НІНА СУЛИМА** — Костюми: **МАРІЯ ШВЕД**
Акомпаньятори: **ЛІДІЯ БУЛЬБА, ҐАЛЯ САҐАТА-ПОРИТКО** — Декорації: **ЮЛІЯН ТАТУНЧАК, МАРІЯ ВИТВИЦЬКА**

Мистецький керівник-дириґент: **ЮРІЙ ОРАНСЬКИЙ**

СОЛІСТИ: Н. Андрусів, М. Бойко, І. Бульба, О. Гельбік, В. Дейкан, В. Карпинич, І. Лабунька, О. Лабунька, П. Манойло-Праско, Н. Онуферко, К. Оранська, Н. Оранська, ЛЕВ РЕЙНАРОВИЧ, Б. Турченюк, Н. Турченюк, Р. Швед, М. Штинь, О. Штинь-Гевка, Т. Шуст.

ХОР та ОРКЕСТРА УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО ІНСТИТУТУ

Передпродаж квитків на прем'єру Опери у Філядельфії в ціні 3.00, 4.00, 5.00 і 6.00 дол. в крамниці „ОРІОН" при 4925 Олд Йорк Ровд. День перед виставою — лише в касі театру.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього дня 17-го вересня 1970 р.
в Брукліні, Н. Й. відійшов від нас у Життя Вічне
наш Найдорожчий МУЖ, БРАТ, ШВАҐЕР і ВУЙКО

сл. п.
МИХАЙЛО СЛЮСАР

б. пор. Українського Війська і учасник Визвольної Боротьби України.

Не маючи змоги подякувати особисто Всім, хто в нашому безмірному горю, спричиненому Його втратою виявили нам безліч щирого співчуття і розради, — чинимо це оцією дорогою. Зокрема складаємо найсердечнішу подяку ВПр. о. раді. Николаєві Вояковському, пароховi церкви св. Духа в Брукліні за зворушливе прощальне слово над домовиною у церкві, а Веч. о. Пилипові Бумбарові, сотрудникові цієї церкви за відслуження Парастасів в похоронному домі та всіх похоронних обрядів. Дуже сердечно дякуємо ВПр. о. Ігуменові д-рові Володимирові Гавлічеві ЧСВВ за двократне проголошення щирими і теплими словами повідомлення про смерть Покійного на радіопередачі ОО. Василіян в Ню Йорку. Щиру подяку висловлюємо представникам Нюйоркського Відділу ОбВУА пп.: голові д-рові Іванові Козакові та прапороносцям Василеві Ковалеві й Ігнатові Каминці за віддання Покійному останнього воїцького салюту, а д-рові Козакові також за прощальну промову в похоронному домі. Сердечно дякуємо п. Левові Пришлякові, представникові „Провидіння" за принесення прапора, участь у Парастасах і похороні та зворушливе прощальне слово під час тризни. Щире Спасибі всім Рідним, Приятелям, б. Воякам і Знайомим за участь в Парастасах і похороні, а зокрема Тим, що принесли квіття, склали пожертви на Служби Божі та доставили самоходи. Осібно дякуємо Всім, хто усно, листовно чи телефонічно передали нам вислови співчуття. Вкінці дякуємо п. П. Яремі за вміле переведення похорону.

Молимо Всевишнього, щоб Усім Вам сторицею відплатив за Ваші вияви чинної доброзичливости і справжньої любови ближнього.

СТЕПАНІЯ — дружина
МАРІЯ ПАТРЕЙКО — сестра
ІВАН і ВАСИЛЬ — брати з Родинами

В ШОСТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Незабутньої ДРУЖИНИ

бл. п. НІНИ ЯНОВ

буде відслужена

ПАНАХИДА

ЗА ВІЧНИЙ СПОКІЙ ЇЇ ДУШІ
в Українській Православній Катедрі
СВ. ПОКРОВИ БОЖОЇ МАТЕРІ у Саутфілд, Міч.
(9-та миля) 21931 Еверґрін Роад

в неділю, 25-го жовтня 1970 р.

о год. 11:30 дня, після Служби Божої

Прошу Посестер, Побратимів і Знайомих Покійної в цей день спільно зі мною вшанувати Її Світлу Пам'ять.

Муж — МИКОЛА

ТРАДИЦІЙНА ЗУСТРІЧ АБСОЛЬВЕНТІВ УГА й УТГІ

відбудеться в Ню Йорку

в суботу, 31-го жовтня 1970

в приміщенні катедралі св. Володимира
170 Вест, 82 вулиця

Початок о 10-ій годині ранку

УПРАВА ТОВАРИСТВА

КОМІСІЯ УВАН ДЛЯ ОХОРОНИ І ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ СПАДЩИНИ В. ВИННИЧЕНКА
та
ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО"

з нагоди

90-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

— влаштовується —

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

У програмі вечора прозові і драматичні твори Покійного Письменника. • Читають твори актори: П. Гірник, В. Змій, О. Кириченко, В. Королик, М. Пришляк, Р. Шуган, І. Шуган, М. Яблонський.

Вечір відудеться

в суботу, 31-го жовтня 1970 року

о 5-ій год. по пол.

в залі Українського Інституту Америки
2 E. 79th St. (ріг 5-ої евеню і 79 вул.) у Ню Йорку

ГОСТЯМ РАДІ

В ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

сл. п.
ЛЮБОМИРА ОВСІЄНКА

буде відслужена

у вівторок, 20-го жовтня 1970 року

о год. 2-ій по пол. на місці Його Вічного Спочинку, на Українському Православному Цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ПАНАХИДА

ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ

До участі запрошую Друзів, Приятелів і Знайомих

Горем прибита — мати ГАЛИНА

ГОЛОВНА УПРАВА
ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОЧСУ
повідомляє, що
в СУБОТУ,
28-го ЛИСТОПАДА 1970 р.
о год. 7:30 веч.

в Commodore Hotel, 42 вул. в Ню Йорку — відбудеться

ПОСВЯЧЕННЯ ПРАПОРА Г. У. і БЕНКЕТ

КОМІТЕТ

ДИТЯЧА КАПЕЛЯ БАНДУРИСТОК У ЛЬВОВІ

„Іх сімдесять. У Капелю Бандуристок „Дзвіночок" львівського палацу піонерів багатьох школярок міста привела любов до старовинного народного інструменту" сказано в „Молоді України" з 27 вересня. В репертуарі дівочої школярської капелі: „Ілічева берізка" Покрасса, „Ми молоді каменярі" Кос-Анатольського, народна пісня „В рідному Львові", є і „Колискова" Моцарта. Капеля „Дзвіночок" існує вже 10 років, але про неї майже ніколи не повідомляється в пресі. Мистецьким керівником Капелі працює Вол. Дичак. Про мистецькі успіхи: „Важко повірити, що грають і співають учасники самодіяльности, а не професіонали".

СПОРТ

Редагує В.Сохан

„ЛЕВИ" — „АТЛЯС" 3:1

Чикаґо, 4-го жовтня. — Перша футбольна дружина „Левів" здобула четверту перемогу в цих сьомих мистецьких змаганнях осіннього сезону із мексиканською дружиною „Атляс". В цей погідний осінній день заграли „Леви" значно краще, як минулої неділі (поразка зі Словацьким СК 2:3) і перемогли заслужено з рахунком 3:1. Завдяки цій перемозі „Леви" займають надалі перше місце в табелі Першої Дивізії з точками 29:7 та відношенням воріт 48:24. Їм залишилося ще четверо змагань до кінця сезону і коли „Леви" перемагатимуть далі ,тоді вони здобудуть аванс до Вищої Дивізії в цьому ювілейному 20-му році свого існування. Бо хоч „Леви" були засновані в жовтні 1949 року, але футбольна дружина почала сезон весною 1950 року і вже восени здобула чемпіонат Першої Дивізії та аванс до Вищої Дивізії. В цьогорічних грах за першість і аванс „Леви" мають ще змагання з їхнім найгрізнішим суперником еквадорською дружиною „Атлетікс", від висліду яких залежатиме у великій мірі, хто стане чемпіоном Першої Дивізії.

У змаганнях „Левів" проти „Атлясу" ворота для „Левів" стрілили: Нога на 43-ій хвилині зі сольової акції, Вадим Мишалів на 60-й хвилині з подачі Сергія Аріса та цей самий В. Мишалів на 67-ій хвилині дуже гарним скісним стрілом. Суддював ці змагання добре Петро Стецько. Склад „Левів": Банах, Медина, Мирон Дижурко, Еліяшевський, Іваник, Рамон Аріяс, Ансельм, Нога, Сергій Аріяс, Вадим Мишалів, Євген Мишалів, Яворський і Підковірів.

У передзмагу резерва „Левів" потерпіла першу поразку осіннього сезону в зустрічі з резервою „Атлясу" з рахунком 2:5. Причина поразки — воротар „Левів" не явився на змагання. Двоє воріт для „Левів" стрілив Володимир Федчина.

„КРИЛА" — „АДРІЯ" 1:2

Футболісти сумівської дружини „Крила" зазнали другої поразки осіннього сезону в змаганнях з хорватською одинадцяткою „Адрія". Причиною цієї невдачі був брак воротаря Стефана Боднара, який одружився в суботу 3-жовтня з панною Іриною Брамою і тому в цих змаганнях заступав його резервовий воротар Томашевський. Одинокі ворота для „Крил" здобув Юліян Куляє з карного удару. „Крила' 'відбули досі 16 змагань, з яких 6 закінчилися перемогами, 3 нерішеними та 7 поразками, що й дало 15:17 точок та відношення воріт 33:40.

Юнаки: „Леви" — „Марунс" 4:0

Юнаки: „Крила" — „Тигри" 3:1

Доріст: „Крила" — „Аврора" 1:1

Доріст: „Леви" — „Спойня" 0:1

Суддя Богдан Левицький жертвою нападу

Футбольний суддя Чикаго Богдан Левицький став жертвою злочинного нападу в неділю 4-го жовтня вночі, коли повертався додому. Його напали і побили та підрізали ножем горло три мурини, при чому подерли йому одяг та ограбили з грошей. Богдан Левицький перебуває в лікарні. Бажаємо йому скорого видужання та повороту до суддейської праці.

Петро Головатий.

— о —

„ТРИЗУБ" — „ГЕЛЛЕНІК" 1:0

Філядельфія, 11-го жовтня. — З огляду на брак грища в Ню Йорку грецька дружина, яка була господарем, запропонувала відбути ці змагання у Філядельфії. На грищі привітали грецьких футболістів члени Управи „Тризуба" та п. Оля Березяк, яка вручила провідникові „Гелленік" китицю квітів.

Перших 30 хвилин гра була добра й цікава. На 30-ій хвилині Гортон здобув ворота для „Тризуба" гарним стрілом, що його важко було оборонити. Від цього моменту греки почали застосовувати гостру і нечисту гру, вдаючись до різних фавлів. За одну з таких провин суддя признав карного до „Гелленік", проти чого грецькі змагуни почали торги зі суддею, вдаючись до різних сцен включно з омліванням. З цього карного не здобуто воріт, бо Монтаґові один з грецьких змагунів перешкодив у стрілі. Суддя під настирливі протести греків відкликав вже признані ним ворота після торгів з греками та зізнань бічного судді грека, який вирішив, що був „офсайд". Так велися змагання до кінця із сценами вмлівань грецьких змагунів та вибігами на грище їхніх симпатиків.

„Тризуб" здобув у цих бурхливих змаганнях перші точки і показав, що вже більше не має наміру постачати другим дружинам точки. Найкращим змагуном „Тризуба" був Гортон, а найслабшими Гофман і Мароля, яких треба б заступити більше жертвенними змагунами. Склад „Тризуба": Вальдез, Гіменез, Трик, Гофман, Конде, Мароля, Монтаґ, Діліон, Нана, Вернер, Гортон та в резерві В. Чижович (тренер) і Кравчук.

Ці змагання попередила зустріч дружини аматорів „Тризуба" з Норт Пен за мистецтво Першої Дивізії Філядельфійської Німецької Ліги. „Тризуб" переміг з рахунком 2:1.

М. С.

— о —

„КРИЛАТІ" — „ШВАБЕН" 5:1

Йонкерс, 11-го жовтня. — Новозорганізована при місцевому осередку СУМА дружина „Крилаті", складена виключно з українських футболістів, відбула вже четверті мистецькі змагання Першої Дивізії НАФСоюзу, в яких знову здобула гарну перемогу. В цій зустрічі із німецькою одинадцяткою „Швабен" ворота для „Крилатих" стрілили: Катинський 2, та Пугаченко, Кіляр і Масний по одних. Воротар Копчак дуже добре боронив воріт „Крилатих", а найкраще в оборонних лініях заграв Кіндратів. Молоді українські змагуни грають зі серцем для української дружини і тому після чотирьох гор вони мають три перемоги й одну поразку, які склалися на 6:2 точок та відношення воріт 13:6. Провідником і душею цієї молодої дружини є п. Глушко.

Склад „Крилатих": Копчук, Смертнюк, Кіндратів, Попович, Гавран, Німерчинський, Пугаченко, Кіляр, Катинський, Соловейко, Масний і Сидор на резерві.

І. Дз.

УСК — „ІНТЕР-ДЖУЛІЯНА" 2:2

Ню Йорк, 11-го жовтня. — До цих мистецьких змагань „Великої Чотирнадцятки" зі скорою італійською дружиною вийшла дружина УСКу без двох найкращих змагунів Мфума і Щудла, яких тренер менажер МекІнтайр „посадив на лавку". На місце Мфума він вислав до гри Палету, який на центрі нападу був надто повільний та навіть у найбільше догідних ситуаціях для здобуття воріт подавав м'яч до заду. Така комбінація із зміною складу послабила дружину УСК-у, що виглядало на злобну самоволю тренера та іґнорування проводу УСК-у і його добрих змагунів.

Перша півгра з повільним Палетою на центрі була доволі млявою і вже на 8-ій хвилині італійці здобули ведення зі стрілу Міллера. В цій півгрі УСК без провідника нападу не зумів вирівняти рахунку, не зважаючи на добрі ворітні нагоди.

В другій півгрі впроваджено на місце Палети провідника нападу Мфума і від тоді гра дружини оживилася. Напад грав на цілу клясу вище і повів безнастанні атаки на ворота італійців, обстрілюючи їх гураганно з кожної позиції. Вже на 49-ій хвилині впало вирівняння зі стрілу Фрейзера (з подачі Мфума). Після цих воріт гра набрала на гостроті, внаслідок чого потерпів контузію найкращий змагун УСК-у МекКуллі, який кульгаючи грав жертвенно до кінця змагань. Італійці здобули вдруге ведення зі стрілу Волянова і тоді знову повели усківці посиленні атаки та на 80-ій хвилині вирівняли зі стрілу Томсона, який використав підворітне замішання і перекинув м'яча понад оборону до воріт італійців.

При кінці змагань була ще одна нагода здобути ворота, але м'яч без італійського воротаря на воротах котився попри ворота і не було нікого, щоб штовхнути його поза лінію.

В грі відчувалось брак доброго крилового Щудла, який чомусь „сидів на лавці", хоч був готовий до гри. Найкраще заграли: Янг, Мек Кулі, Мфум і Фрейзер. Сусько бував кращим на лучнику або на помочі, але не дописав на крилі. Палета надто повільний і некорисний для дружини УСК-у.

Склад УСК-у: Кофі, Делюка, Мічел ,МекКуллі, Янг, Шмотолоха, Фрейзер, Сусько, Томсон, Палета, Брустер, (Мфум, Щудло).

Змагання резерв: УСК — „Інтер-Джуліяна" 0:1

І. Дзядів

— о —

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „ПАЛЕРМО" СК 2 : 1.

Нюарк, 11-го жовтня. — Після однотижневої перерви „Ч. Січ" зустріла у себе дома сильну італійську дружину, в складі якої виступають в більшості професійні футболісти з Південної Америки. Понад 500 глядачів, які прибули на ці змагання, пережили багато емоцій гри, що проходила в швидкому темпі та була дуже завзятою. Вислід зустрічі вирішився вже в першій половині. Ведення 1:0 здобули італійці в 16-ій хвилині, використавши нерішучість оборонця господарів при викопі м'яча. Після втрати цих воріт „січовики" хвилево розгубилися, але в дальшому ході змагань гра знову вирівнялася і напад „Ч. Січі" все частіше почав загрожувати воротам гостей. В 23-ій хвилині за „фавль" в критичній ситуації на 16-ці „Палерма" суддя призначив вільний стріл для „Ч. Січі", що його чудово виконав Іван Паливода, вмістивши м'яч в сітку воріт італійців (1 : 1). Після цього італійці дещо розгубилися і одночасно почали гострішу гру, до якої непотрібно пристосувалися деякі футболісти господарів. В 32-ій хвилині з чергової гарної акції нападу „Ч. Січі" минулорічний король стрільців Шейфер Ліги Михайло Фарміґа стрілив свого другого голя сезону і, як пізніше показалося, переможного в цій важливій зустрічі.

В другій половині гра продовжувалася у швидкому темпі й обидві дружини виявили надзвичайне завзяття, але здобути чергові голі не змогли. Кілька догідних нагод не використали: Л. Вільчак, М. Фарміґа. Зробили помилки і напасники італійці. В двох критичних випадках чудово оборонив свою твердиню знаменитий воротар „Ч. Січі" Петро Лісевич. В дружині „Ч. Січі" визначилися теж: Іван Паливода (помічник), Любомир Лужняк і С. Касіяненко (оборонці). Після цієї виграної „Ч. Січ" знову перебрала чолову позицію в табелі гор, маючи здобутих 6 : 0 точок і 8 : 1 відношення воріт. Склад „Ч. Січі": П. Лісевич, С. Касіяненко, І. Паньків, Ю. Дуда, М. Заремба, І. Паливода, Л. Вільчак, П. Паливода, М. Фарміґа, М. Бакун, Л. Лужняк, С. Фарміґа, В. Вільчак, М. Цинайко.

„Чорноморська Січ" (новаки) — „Орандж" СК (новаки) 3:0

Ґолі здобули: Ольшанівськи, Ґродицький і Криса. Поруч них в дружині виступають: Хамуляк, Крутий, Лоневський, Лозовий, Іванченко, Мінч, Бакун, Дяк, М. Паславський.

О. Твардовський

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЛАНКИ УСО ТРИЗУБ

Професійна Ланка УСО „Тризуб" відбула 2 жовтня у власній домівці свої Звичайні Загальні Збори з участю 60 членів. Зборами проводив С. Сприньский, як предсідник, і В. Оціпко, як секретар. Після вислухання звітів про діяльність Ланки в минулому сезоні, а головно про положення, в якому найшовся „Тризуб" під кінець сезону АФЛіґи, вив'язалась широка дискусія, в якій найбільше порушувано питання переходу „Тризуба" до НАФСоюзу. Більшість дискутантів одобрювала рішення Управи перейти до НАФСоюзу, вказуючи на те, що в цій німецькій лізі може „Тризуб" більше проявитися та поширити свою діяльність, коли в дану пору АФдів на існування. В зв'язку дів на інсування. В зв'язку з цим обговорено теж виявлену поміч Уорави УСК-у Ню Йорк в стараннях „Тризуба" ввійти до НАФСоюзу і вирішено одноголосно висловити признання та подяку УСК-ові за його акцію, яка була гарною ознакою товариської співпраці цих двох українських товариств.

Після дискусії уділено абсолюторію і на внесок Номінаційної Комісії вибрано головою Ради Директорів Романа Савчака і секретарем В. Оціпка. До Ради Директорів були обрані: д-р М. Войтович, С. Бриндзей, С. Новаківський, О. Яремко, М. Юрчак, Ю. Прокопишин, Р. Пазуняк, Я. Кухтин, Н. Павлюк, С. Іськів, Ю. Іхтярів, М. Борецький, А. Гаврилів, В. Кулиняк, І. Васюрко, Ю. Поритко, П. Кулинич,, Р. Беднарський, М. Кічула, Л. Білоус, М. Зінь і І. Старчак.

В точці пропозицій порушувано справу спортових інформацій в нашій пресі, які рішено поширити, щоб інформувати членів та громадянство про справи, що їх цікавлять. Голова Роман Савчак закінчив Збори коротким словом до новообраних директорів.

М. С.

ПОМПІДУ — МІЦНО В СІДЛІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

родні зобов'язання, відсталим країнам дає більше як інші (відсотково до національного прибутку). Словом — важко уявити собі більш ідилічний стан.

Тому розмови у Москві проходили в якійсь мірі з позиції сили, коли мова про Францію. Преса певна, що Помпіду не дав себе ними купити. А не давши себе купити, поставив, як каже один з часописів, — питання довір'я: хочете мене мати першою особою в великій грі зближення із Европою, а то й усім Заходом, чи ні?

З цієї подорожі привіз Ж. Помпіду напевно багато нового. Не виключене, що Франція стане посередником у лагодженні близькосхідного конфлікту, у якому Москва опинилася в незавидному становищі. Адже всі її інвестиції в Єгипті були сперті на довір'ї до Нассера, що запевнював якусь стабільність країни. Сьогодні ця країна стоїть під знаком запиту. Послаблення арабського фронту висуває на перше місце відкритий конфлікт між СССР і ЗСА на Середземному морі. Усім тут потрібен посередник.

Франція може стати чемпіоном совєтської ідеї загальної конференції европейських держав із СССР в справах безпеки. Така конференція з одного боку ставить під знак запиту Атлантійський союз, але з другого — вона потрібна, бож совєтські танки зовсім оточили Німеччину з моментом окупації Чехо-Словаччини. Німецько-совєтський договір напевно доведе до зменшення альянтських збройних сил між Райном і Нюрнберґом.

Тому не дивно, що знімки у тижневиках показують Жоржа Помпіду важко задуманим. Їхав він до Москви без деґоллівської самопевности і без мрій, у відчутті великої відповідальности.

Т. Дж.

ЧОЛОВІЧА АКАДЕМІЧНА ХОРОВА КАПЕЛЯ

У Києві цього року створено вперше Чоловічу академічну хорову Капелю, при Музично-хоровому Товаристві України. До її складу входять 50 співаків. Художнім керівником і дириґентом новоствореного хору призначено С. Дорогого. Першого жовтня Капеля вперше виступила в Києві, як сповіщала „Культура і Життя" з 4-го жовтня, „виконавши українські і російські пісні, твори вітчизняних і західньоевропейських композиторів-клясиків".